

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 598/2024-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], narodenej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Galanta v konaní sp. zn. 18C/78/2017 takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 25. októbra 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní sp. zn. 18C/78/2017 (ďalej aj „napadnuté konanie“). Navrhuje prikázať okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietahov a požaduje tiež finančné zadosťučinenie 10 500 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

II.

Skutkové východiská

2. Sťažovateľka sa žalobou doručenou okresnému súdu 3. novembra 2017 domáha zaplataenia 300 000 eur s príslušenstvom, argumentujúc, že bola žalovaným oslovená na účel zabezpečenia poskytnutia dotácií od Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky. Služby žalovaného mali spočívať v tom, že mal zadefinovať projekt, zabezpečiť jeho schválenie, zabezpečiť načerpanie projektu, jeho kontrolovanie a ukončenie. Podmienkou bola úhrada zo strany sťažovateľky vo výške 10 % z celkovej hodnoty požadovanej dotácie. Sťažovateľka žalovanému uhradila 300 000 eur. Žalovaný do stanoveného času nezabezpečil priznanie dotácií a ani nevrátil finančné prostriedky.

Sťažovateľka preto 16. októbra 2017 pristúpila k podaniu trestného oznámenia a v rámci trestného konania bola opakovane vypočítaná ako poškodená (vec vedená na Krajskom riaditeľstve Policajného zboru v Bratislave pod ČVS: KRP-282/3-Vys-BA-2017).

3. Okresný súd uznesením zo 14. novembra 2018 s poukazom na § 164 a § 165 ods. 2 Civilného sporového poriadku prerušil konanie do právoplatného skončenia uvedenej trestnej veci. V odôvodnení uviedol, že výsledok trestného konania má podstatný význam pre rozhodnutie vo veci sťažovateľky, pričom strany sporu na pojednávaní 14. novembra 2018 vyjadrili súhlas s prerušením konania.

4. Uznesením z 5. decembra 2018 bolo žalovanému vznesené obvinenie pre podozrenie zo spáchania obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1 a 4 písm. a) Trestného zákona, pretože „*obvinený v mesiaci december roku 2016, v Bratislave na Štefánikovej č. 15, v doposiaľ nezistenej kancelárii na 5. poschodí konajúci v mene právnickej osoby DUCTUS, s. r. o., so sídlom podnikania Račianska 1594/109B., Bratislava, IČO 47 692 413, pod zámenkou zabezpečenia pridelenia dotácie najmenej vo výške 3 000 000 eur, v oblasti výstavby a kúpy presne nešpecifikovaných pozemkov v katastrálnom území Nitra v gescii MH SR, pre poškodenú [REDAKOVANÉ], obvinený prevzal do svojich rúk hotovosť od poškodenej na najmenej troch osobných stretnutiach uskutočnených v decembri 2016 v Bratislave a to na adresách: [REDAKOVANÉ] odovzdaná suma 100 000 eur, [REDAKOVANÉ] odovzdaná suma 170 000 eur, a napokon v mesiaci január 2017 v [REDAKOVANÉ] odovzdaná suma 30 000 eur, čím obvinený celkovo vylákal od menovanej finančnú hotovosť vo výške 300 000 eur a napriek tomu, že vo veci nevykonal žiadnu činnosť smerujúcu k zabezpečeniu pridelenia dotácie, opakovane jej slovne zaručoval konanie vo veci, čím spôsobil škodu [REDAKOVANÉ] vo výške 300 000 eur“.* Následne bola v tejto trestnej veci na žalovaného podaná obžaloba za pokračovací obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1 a 4 písm. a) Trestného zákona a na Okresnom súde Bratislava II jej bola pridelená sp. zn. 3T/38/2020 (aktuálne Mestský súd Bratislava I sp. zn. B2-3T/38/2020).

III.

Argumentácia sťažovateľky

5. Sťažovateľka namieta, že okresný súd koná nesústredne, neefektívne. Napadnuté konanie prebieha už 7 rokov, okresný súd dosiaľ právoplatne nerozhodol vo veci samej, ako ani o náhrade trov konania, pričom 14. novembra 2018 napadnuté konanie prerušil až do právoplatného skončenia súvisiacej trestnej veci, v ktorej vystupuje sťažovateľka v postavení poškodenej. Sťažovateľka je toho názoru, že podaním obžaloby na žalovaného v trestnom konaní odpadol dôvod fakultatívneho prerušenia napadnutého konania, a tak mal okresný súd v napadnutom konaní pokračovať a nevytvárať zbytočné prietahy. Sťažovateľka podala 1. marca 2024 a 25. júla 2024 sťažnosti adresované predsedovi okresného súdu na prietahy v konaní podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, pričom tieto neboli vybavené ani po takmer 8 mesiacoch, resp. 3 mesiacoch.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podľa § 55 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh na začatie konania je neprípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

7. Podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, ktorý je neprípustný.

8. Ústavný súd konštatuje, že z už uvedeného § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 55 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je neprípustná z dôvodu, že sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené. Prekážka už rozhodnutej veci bráni tomu, aby sa ústavný súd opakovane zaoberal a rozhodoval o totožných návrhoch doručených ústavnému súde. Totožnosť veci je daná pri zhode predmetu konania, skutkových okolností, z ktorých sa uplatnené právo vyvodzuje, a identitou účastníkov konania. O takú prekážku by nešlo, ak chýba čo len jeden z uvedených znakov totožnosti veci.

9. Ústavný súd ostatnú sťažnosť sťažovateľky z 3. novembra 2023, ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní sp. zn. 18C/78/2017 uznesením č. k. III. ÚS 51/2024-20 z 25. januára 2024 právoplatným 13. februára 2024 odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde. V odôvodnení uznesenia ústavný súd okrem iného konštatoval, že *„sťažovateľka má v trestnom konaní postavenie poškodenej. Škodu sa rozhodla uplatniť samostatnou žalobou v civilnom sporovom konaní proti žalovanému, ktorý má v trestnom konaní postavenie obvineného a obžalovaného. Z § 162 ods. 1 písm. a) CSP, § 193 a § 194 ods. 1 CSP vyplýva, že ak prebieha trestné konanie, v ktorom sa rieši protiprávne (trestné) konanie škodcu, potom v civilnom sporovom konaní, ktorého predmetom je ten istý nárok na náhradu škody spôsobenej v trestnom konaní žalovaným skutkom, civilný súd nie je oprávnený prejudiciálne si urobiť úsudok o tom, či bol spáchaný trestný čin a či ho spáchal obvinený, ktorého sťažovateľka považuje za škodcu a v civilnom sporovom konaní označuje ako žalovaného. V danej situácii preto okresný súd nemôže... pokračovať v napadnutom konaní pred právoplatným skončením trestného konania. Na uvedenom nič nemení ani skutočnosť, že k prerušeniu napadnutého konania došlo formálne podľa § 164 CSP (fakultatívne prerušenie konania).“*

10. Sťažovateľka sa neskoršou ústavnou sťažnosťou, ktorá je predmetom tohto predbežného prerokovania, domáha porušenia tých istých základných práv podľa ústavy a listiny, práva podľa dohovoru ako v ústavnej sťažnosti sp. zn. III. ÚS 51/2024. Argumentácia sťažovateľky obsiahnutá v ústavných sťažnostiach je rovnaká, vychádza z totožných skutkových a právnych

okolností, v oboch prípadoch sťažovateľka za porušovateľa označuje okresný súd, ústavné sťažnosti smerujú proti tomu istému postupu okresného súdu. Zmena oproti ostatnej ústavnej sťažnosti je spôsobená len plynutím času, čo sa premietlo do sťažovateľkou namietanej dĺžky nečinnosti, resp. neefektívnej činnosti okresného súdu.

11. Ústavný súd konštatuje, že za „štandardných“ okolností opakujúce sa ústavné sťažnosti, ktorými sú namietané zbytočné prietahy v konaniach pred všeobecnými súdmi, ústavný súd vecne preskúmava z hľadiska toho, či plynutie času od ostatného rozhodnutia ústavného súdu v rovnakej veci už nezvyšuje intenzitu zásahu do základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru natoľko, že to odôvodňuje vyslovenie porušenia uvedených práv. V sťažovateľkinej veci však špecifikum spočíva v tom, že civilný súd nie je oprávnený urobiť si prejudiciálny úsudok o otázke patriacej do výlučnej právomoci súdu rozhodujúceho v trestnom konaní. Ústavný súd k tomu v uznesení sp. zn. III. ÚS 51/2024 uzavrel, že vo veci sťažovateľky je objektívne daný dôvod prerušenia napadnutého civilného konania, pretože okresný súd je povinný vyčkať na výsledok trestného konania vedeného proti žalovanému. Plynutie času po rozhodnutí ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 51/2024 na tomto imperatívne nič nemení. Civilný súd nemá zákonný podklad na to, aby spomenutý zákaz prejudiciálneho úsudku, ktorý mu je adresovaný, po uplynutí času relevantného z hľadiska prietahov nemusel rešpektovať. Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že ten istý stav právnej neistoty, ktorý sťažovateľka pociťuje v prerušenom civilnom spore, sa podstatnou mierou odstraňuje v neprerušenom trestnom konaní, v ktorom sa rieši trestná zodpovednosť žalovaného a jeho konanie, z ktorého sťažovateľka vyvodzuje svoj nárok na náhradu škody uplatnenú v civilnom spore.

12. Zákaz riešiť trestnoprávne relevantnú prejudiciálnu otázku v civilnom spore zostal zachovaný. Skutková stránka aktuálnej veci sa oproti stavu danému pri rozhodovaní vo veci sp. zn. III. ÚS 51/2024 nijako nezmenila, z ústavnej sťažnosti a jej príloh nevyplýva, že by trestné konanie proti žalovanému bolo právoplatne skončené. Dôvod prerušenia napadnutého civilného konania teda stále pretrváva.

13. Vzhľadom na skutočnosť, že prekážka už rozhodnutej veci bráni, aby sa ústavný súd opakovane zaoberal a rozhodoval o totožných návrhoch, ústavná sťažnosť je neprípustná podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, preto ju ústavný súd odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. novembra 2024

Robert Šorl
predseda senátu